

Tautiriskien hallinta ja saneerausten kustannukset

Eläintautiriskien hallinta -seminaari
Huittinen 7.4.2022

Ina Toppari, toiminnanjohtaja
Eläinten terveys ETT ry

1

Tässä esityksessä

Tautiriskien hallinta

- Tilatason tautisuojausten tärpit

Saneerausten kustannukset

- Salmonellatilanne
- Kustannukset
- Rahastot ja vakuutukset

Tautivastustus eri maissa

- Hollanti
- Tanska
- Norja

Ina Toppari, Eläinten terveys ETT ry

7.4.2022

2

Tarikko-hanke

Marianne Kaila
(Etelä-Pohjanmaa ja Pirkanmaa)
Puh. 050 3227 441

Elisa Valtonen
(Varsinais-Suomi ja Satakunta)
Puh. 050 3361 149

- Biocheck-arvioinnit tuotantopolven kasvattamoille
- [Hankesivut](#)
- Varaa tilakäyntiaika puhelimitse, sähköpostitse tai sähköisen [varauskalenterin](#) avulla

Ina Toppari, Eläinten terveys ETT ry

7.4.2022

3

Tulokset (30 % tiloista arvioitu)

- Kaksinkertainen tautisulku yleisesti käytössä
- Desinfiointialtaita käytössä harvakseltaan
- Tilojen sijaintien ja pihan ajoreittien suhteen eniten vaihtelua

Statistics for Broilers - Finland

External biosecurity	
A. Purchase of one-day-old chicks	34%
B. Depopulation of broilers (slaughterhouses, traders, individuals)	91%
C. Feed and water	49%
D. Removal of manure and carcasses	75%
E. Visitors and farmworkers	89%
F. Material supply	73%
G. Infrastructure and biological vectors	89%
H. Location of the farm	74%
Subtotal external biosecurity	74%
Internal biosecurity	
I. Disease management	84%
J. Cleaning and disinfection	69%
K. Materials and measures between compartments	84%
Subtotal internal biosecurity	77%
Total	75%

number of completed surveys: 80

4

Kaksinkertainen tautisulku siipikarjatilalla

• ETU-siipikarja-asiiantuntijaryhmät ovat määrittelleet kaksinkertaisen tautisulun

Ina Toppari, Eläinten terveys ETT ry

7.4.2022

5

ETT Siipikarjatilalla tautisuojaus 30.3.2022

Käytä oikein kaksinkertaista tautisulku

Periaate
Tautisulku suojaa eläimiä tartunnoilta vain, kun kaikki – niin tilanväki kuin muutkin kävijät – käyttävät sitä aina asianmukaisesti. Oivissa tuotantotiloissa ulko-ovi lukossa. Oivessa on hyvä olla käyttö kertomassa siitä, ettei tuotantotiloihin saa mennä ilman omistajan lupaa, ja näkyvässä omistajan puhelinnumero.

Mikäli rakennus on osastoitu, kädet on pestävä ja desinfioidava vaihtoehtona desinfiointia osastoittain käsiaineet myös osastojen välillä. Eri osastoille on oltava omat jalkineensa ja työvälineensä mm. raatojen kera.

Muista huolehtia säännöllisesti eri alueiden – likainen alue, välitila ja puhtas alue – siisteydestä ja puhtaudesta eri työvälinein sekä työjalkineiden ja vaatteiden pesusta.

Tautisulun käyttö

- Riisu sisään tullessasi ulkovaatteet nille varattuun tilaan (naulakko tms.), istu penkille ja riisu ulkokenkä. Penkin sijain likaisen sisäänsyöttöalueen ja välitilan rajana voi toimia myös esim. filminverleysty tehty alta/kaarina tai muu selkeästi eri alueet erottava erikokoinen este. Istu-mamahdollisuus helpottaa kuitenkin kenkien ja vaatteiden vaihtoa. Tautisulun periaate on, että eivät ulko- ja välitilan jalkineet kosketa toisiaan, eivätkä ulkoosa jalkineiden ja vaatteiden mukana mahdollisesti tulevat taudinaiheuttajat kulkeudu kovaan.
- Käännä välitilaan ja laita jalkaan välitilan jalkineet (esim. crocsit). Älä kulje välitilassa sukka-päällä.
- Pese kätesi lämpimällä vedellä ja saippualla (nestesaippua annostelijaasta ei palasaippua) ja kuivaa ne kertakäyttöisellä käsipyyhkeellä. Käytä käsidesiä tai vaihtoehtoisesti käsiaineita kts kohta 6, omat käsiaineet joka osastoon!
- Pue työvaatteet (haalarit tms.) ja pääine. Voit myös jättää omat vaatteesi (paita, housut tms.) vaihtamaan (esim. kaappi) ja pukea työvaatteet suoraan aluovaatteiden päälle. Suihku vaihteeksi entiseään tartuntojen siirtymisriskiä eläintilaan.

Ensinmääräinen tautisulku kanalarakennuksen sisäänkäynnissä

Toinen tautisulku eläintilan ovelta

Ennen tervettä ETT ry
P. 222, 02021 SEMAUKU

Ennen tervettä ETT ry
www.ett.fi

ETT Siipikarjatilalla tautisuojaus 30.3.2022

- Jätä välitilan jalkineet eläintilan ovelta olevan tautisulun (filminverleysty) erotettu hygieniakarsina tms. 1-kohdan tautisulkuun verrattava selkeä este) ulkopuolelle. Aetu suoraan hygieniakarsinan sisäpuolelle oleviin puhtaan alueen työjalkineisiin.
- Jos käytät kanalaissa osastokohalta pesäviä työkaluineita tai kertakäyttökaluineita jalka hengitysuojainta, pue ne nyt päällesi.
- Siirry kanalaostastoon.
- Poistuessasi eläintilasta riisu työjalkineet hygieniakarsinan saippualla. Aetu suoraan välitilan jalkineisiin (esim. crocsit). Töiden päättyessä riisu työvaatteet ja ripusta ne naukakokoon ja pue omat vaatteesi (paita, housut tms.).
- Pese kätesi lämpimällä vedellä ja nestesaippualla ja kuivaa ne kertakäyttöisellä käsipyyhkeellä. Siirry-essäsi toiseen osastoon käytä käsidesiä tai vaihtoehtoisesti osastokohalta pesäviä työkaluineita tai kertakäyttökaluineita.
- Poistuessasi kanalista siirry uloskäynnin tautisulkuun ja riisu välitilan jalkineet.
- Käännä likaiselle alueelle koskettamatta sukkia lattiaa ja laita ulkokenkä jalkaan. Puke ulkovaatteet.
- Sulje ulko-ovi huolellisesti ja varmista, että ovi on lukittu.

TAUTISULKUVAIHTOVIEN EROTTELU
Selkeä filminverleysty tehty "hygienia-kerros"
Muu selkeä, latvan kanssa erittä selkeä erotteleva, kuten kynnys, ovi tms.

Huom!
Täi kytä osastot ja erit- telyt osastokohalta ja muuten osastokohalta, jotta osastot, on muuten osastokohalta ja erit- telyt osastokohalta ja muuten osastokohalta.

Ennen tervettä ETT ry
P. 222, 02021 SEMAUKU

Ennen tervettä ETT ry
www.ett.fi

Ina Toppari, Eläinten terveys ETT ry

7.4.2022

6

Suomi vs. maailma

- Maailmalla eniten tuloksia Belgia, Irlanti, Filippiinit, Bangladesh, Alankomaat, Vietnam

	Suomi, n=80	Banglades h, n=231	Belgia, n=210	Filippiinit , n=593	Irlanti, n=387	Alankomaat, n=50	Vietnam, n=94
Ulkoinen tautisuoja	74 %	41 %	65 %	67 %	65 %	71 %	66 %
Sisäinen tautisuoja	77 %	62 %	62 %	76 %	75 %	65 %	72 %
Yhteensä	75 %	47 %	64 %	70 %	68 %	69 %	68 %

Maa- ja metsätalous-
ministeriö

7

ETT:n haittaeläinten torjuntaoppaat julkaistu

- Osana Ruokaketjuhanke3:sta ETT on laatinut tuotantosektorikohtaiset [oppaat](#) haittaeläinten torjunnalle

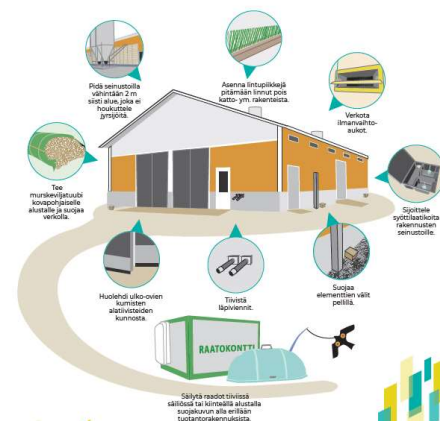

Ina Toppari, Eläinten terveys ETT ry

Haittaeläimiltä suojautuminen

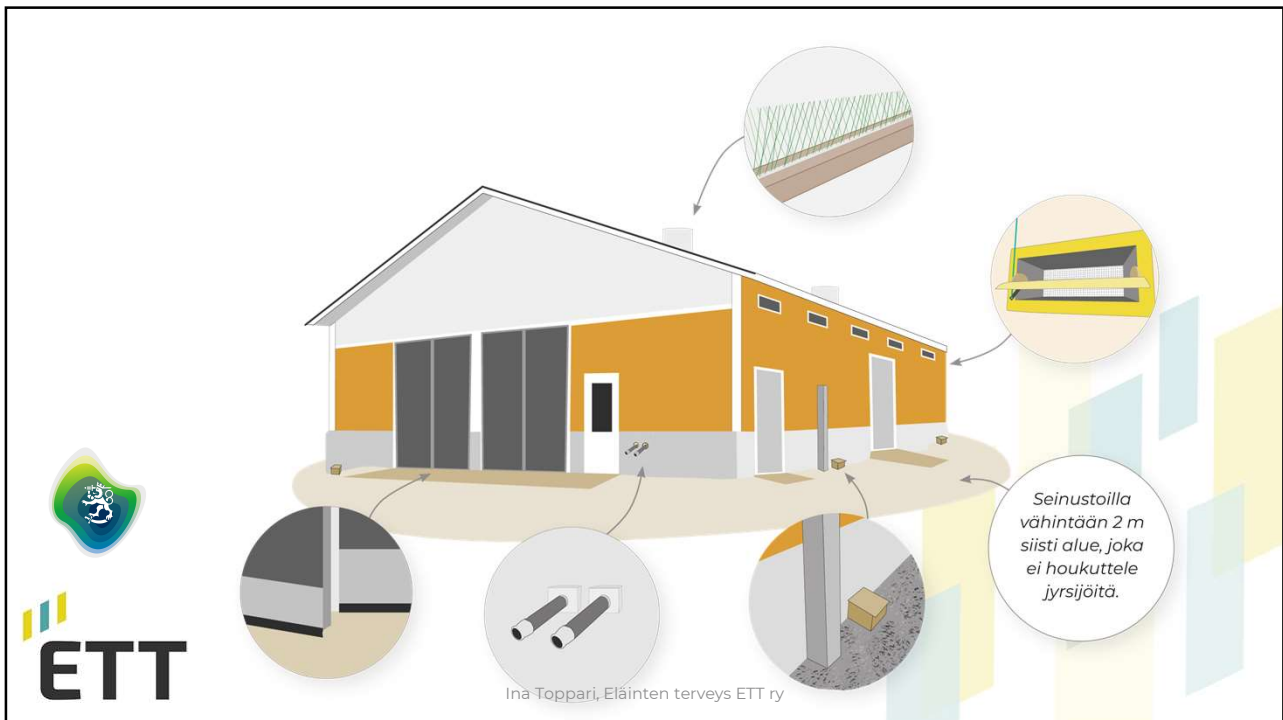
on tärkeä osa tilan tautisuojausta

Käytä keraamiset henkilötyövälineet osana kestävää ruokajärjestelmää

7.4.2022

8

9

Tautisulku sikatilalla

KAKSINKERTAINEN TAUTISULKU

Käytetään aina kun mennään eläintiloihin tai tullaan sieltä pois.

Järjestetään myös raatojen vienti, kuivikkeiden haku yms. niin, ettei mennä ulos eläintiloissa käytettävillä jalkineilla.

ULKOVAATTEET

- Omat ulkovaatteet jätetään niille varattuun paikkaan

KÄSIENPESU

- Nestesaippua
- Käsipaperit
- Kasihuuhde

SUOJAJALKINEET

- Ylitettävässä penkki tai karsina, astutaan suoraan ko. alueen jalkineisiin

LIKAISEN JA PUHTAAN PUOLEN EROTTELU

- Penkki/penkit
- Hygieniakarsina

SUOJAVAAATTEET

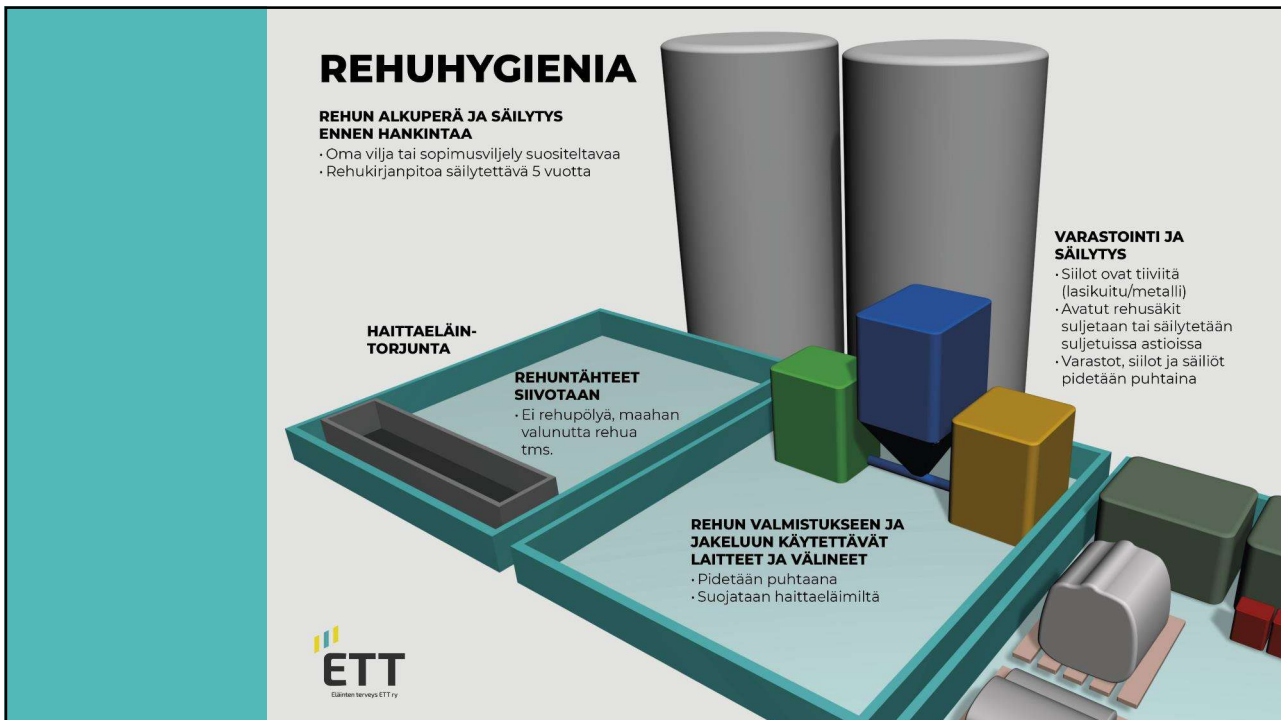
- Haalarit tms.
- Päähine
- Suojakäsineet

ETT
Eläinten terveys ETT ry

Ina Toppari, Eläinten terveys ETT ry

7.4.2022

10

11

12

KUIVIKEHYGIENIA

- Haittaeläntiiviit ja siistit kuivikevarastot
- Kova lattia

ALKUPERÄ

- Ei tuoda rehuja ASF alueilta
- Selvitetään turpeen, kaurankuoripelletin yms. mahdollinen lämpökäsittely

VARASTOINTI

- Oljet ja heinät säilytetään esim. lavojen päällä
- Palien ympäri voidaan kulkea ja niiden alle nähdä
- Muoviin kääritystä paalista nähdään, jos jyrtsijät ovat tehneet muoviin reikiä

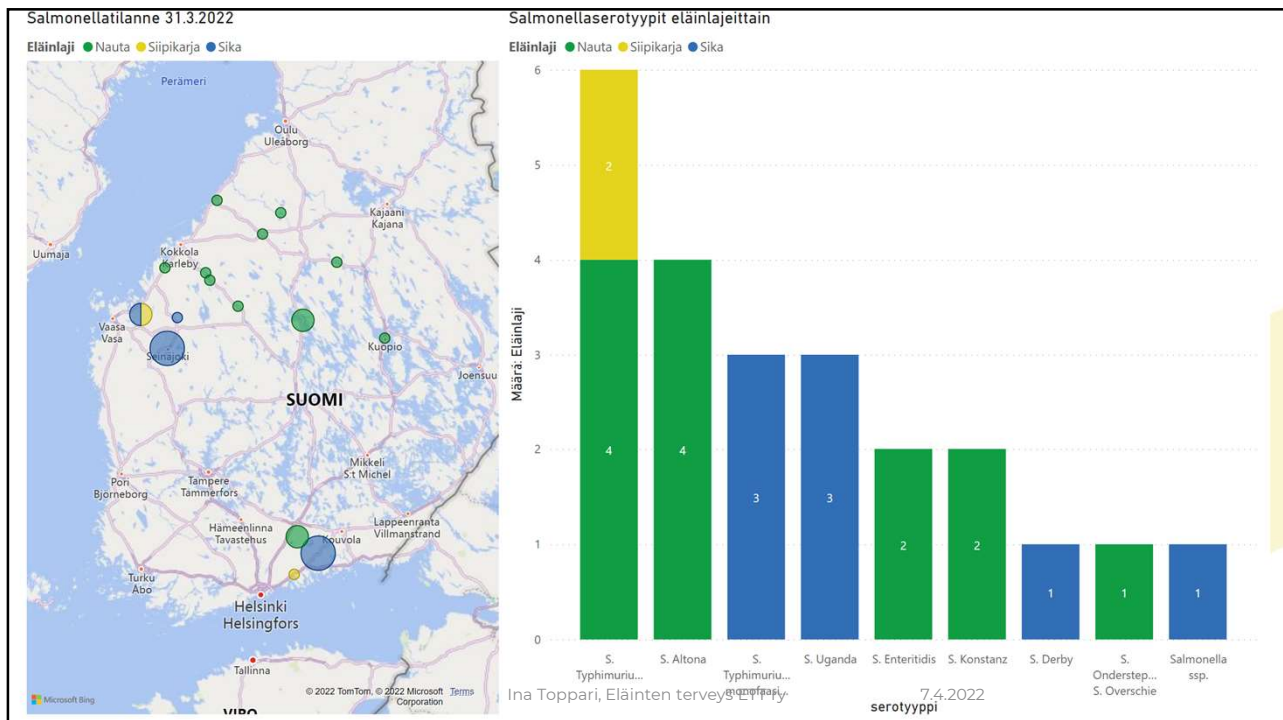
HAITTAELÄINTORJUNTA

- Haittaeläinten pääsy varastoihin estetään
- Ovi- ja ikkuna-aukkojen tiivyydestä huolehditaan
- Linnuille ei saa olla istumapaikkoja
- Jyrtsijöiden esiintymistä tarkkaillaan ja jyrtsijöitä torjutaan suunnitelmallisesti
- Jyrtsijöitä torjutaan tarvittaessa jyrtsijäloukkujen tai -myrkkujen avulla

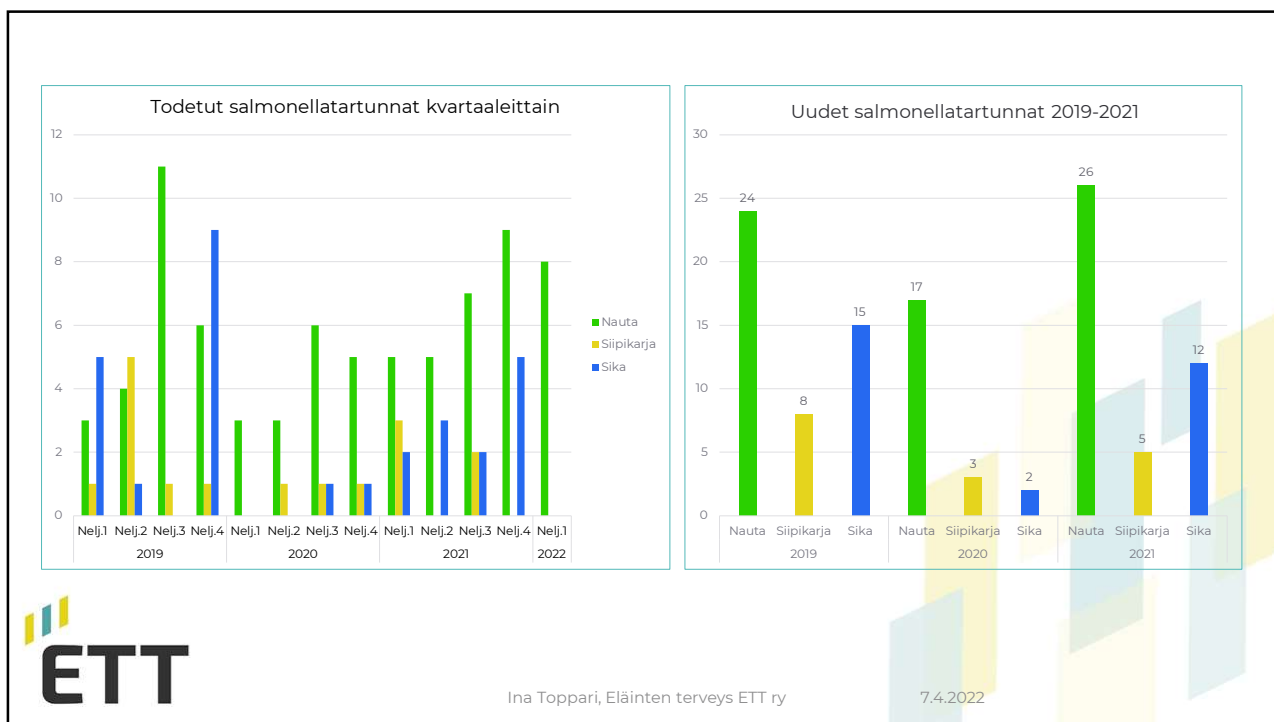

ETT
Eläinten terveys ETT ry

13

14

15

Salmonellasaneeraukset

- Eläintautilaki ja zoonosiasetus vastuuttavat eläintenpitäjän (=toimija) laatimaan suunnitelmaan taudin hävittämiseksi
- Toimija voi hankkia avukseen asiantuntijakonsultaatiota
  - Ajautunut ETT:lle asiantuntemuksen perusteella
  - Kunnaneläinlääkäri hyväksyy saneeraussuunnitelman
- Tautiriskien hallinta yksi ETT:n ydinprosesseista
  - Tautien ehkäisyn näkökulma

16

Saneeraus on kallista ja työlästä

Kustannukset syntyvät:

- Lopetettujen eläinten arvo ja hävitys
- Pesu- ja desinfiointitoimenpiteet
  - Työvoima
- Tuotannon keskeytys

vuosi	Korvaukset milj. €	Lopetettujen eläinten osuus (35 %) milj. €	Uusia tapauksia, kpl
2018	4,7	1,6	5
2019	9,6	3,4	12
2020	4,3	1,5	2

Ina Toppari, Eläinten terveys ETT ry

7.4.2022

17

Ryhmävakuutukset

- 1994 yhteistyö vakuutusyhtiöiden kanssa
  - EU korvaa vain eläinten teurasarvon
  - Saneeraustoimia ja tuotannon keskeytystä ei korvata
- Kollektiivivakuutus täydentämään valtion ja EU:n korvausjärjestelmiä
  - Kytettiin kiinteästi ETT:n toimintaan
- Jatkoselvitys
  - Korvaus vain jos vakuutuksenottaja täyttää ehdot
    - ETT:n tilatason tautisuojausohjeet yhteisten suojeluohjeiden pohjaksi
- Syksyllä 1995 salmonellaryhmävakuutuksen malliehdot
- Vakuutukset täydentyivät
  - 1998 sikojen salmonella+PRRS vakuutuksella
  - 2000 porsasyskä, aivastustauti, dysenteria, kapi

Ina Toppari, Eläinten terveys ETT ry

7.4.2022

18

MTT taloustutkimuksen kysely 2011 (Luke)

- Sika- ja siipikarjatiloiille
  - vastausprosentti 21,8 (400+157 tilaa)
- 67 % vastaajista: salmonellaryhmävakuutus
  - Tietävätkö kaikki tuottajat, mitä vakuutuksia heillä on?
  - Tietävätkö tuottajat, mitä heidän vakuutuksensa korvaa?
- Halukkuus laajentaa vakuutusturvaa vähäinen
  - Kotimaassa esiintyvien tautien varalta kiinnostusta enemmän kuin muualla esiintyvien
- 70 % vastaajista: tautisuojaus hinnoittelun pohjaksi

Ina Toppari, Eläinten terveys ETT ry

7.4.2022

19

Salmonellasaneerausten tulevaisuuden resurssit

- ETT luo ympärilleen asiantuntijaverkoston
  - Konsultaatiotuki saneeraajille
- Saneerausosaaminen toimijaa lähempänä
- Varmistettava tiedonkulku eri tahojen välillä

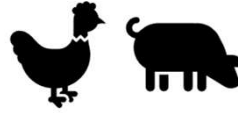

Ina Toppari, Eläinten terveys ETT ry

7.4.2022

20

Hollanti "Diergezondheidsfonds" Eläinterveysrahasto

1. A-listan tautien vastustus:

- Sikarutot, suu- ja sorkkatauti, lintuinfluenssa

2. Kansalliset tautivastustusohjelmat

Peritään "verona" eläinten myynnin yhteydessä eläinyksiköiden perusteella

Ina Toppari, Eläinten terveys ETT ry

7.4.2022

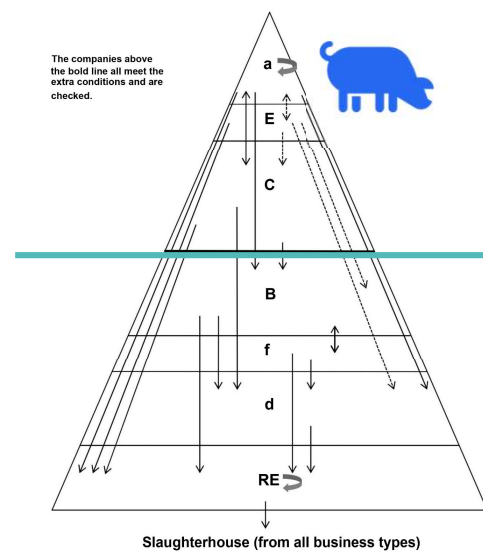
21

Hollannin malli: sikatauti riskienhallinta

- Sikatilojen luokittelu lakisääteistä toimintaa:
  - a, C ja E: uudiseläintuotanto, välikasvatus, ensikkotuotanto
    - Verinäytteet kuukausittain (CSF, AD)
  - B ja F: porsastuotanto
    - Eläinten osto A/C -tilalta
    - Porsaiden myynti D tai F-tilalle
  - D-tila: lihasikala/loppukasvattamo
    - Voi myös olla suljettu yhdistelmätila
    - Ei tautisuojaus-/näytteenottovaatimuksia
    - Ei voi myydä eläimiä ylemmille tasoille
  - RE-tila
    - Harrastesikala, alle 4 eläintä

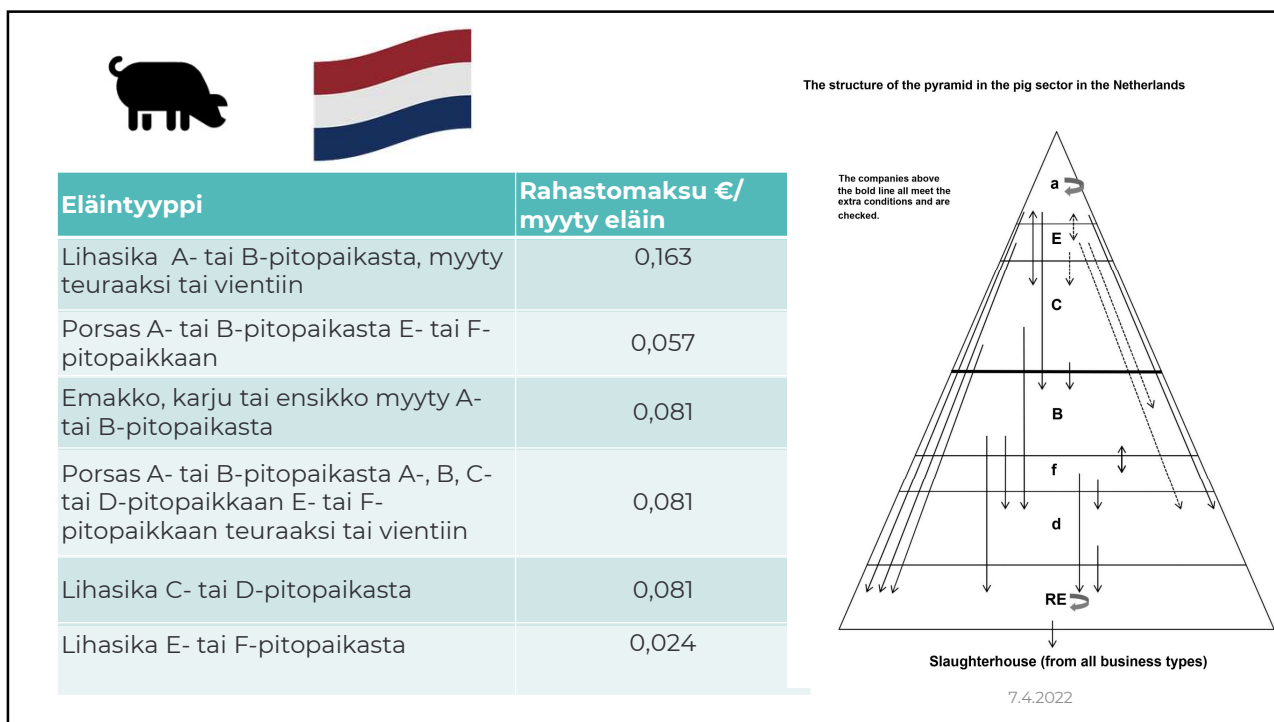
The structure of the pyramid in the pig sector in the Netherlands

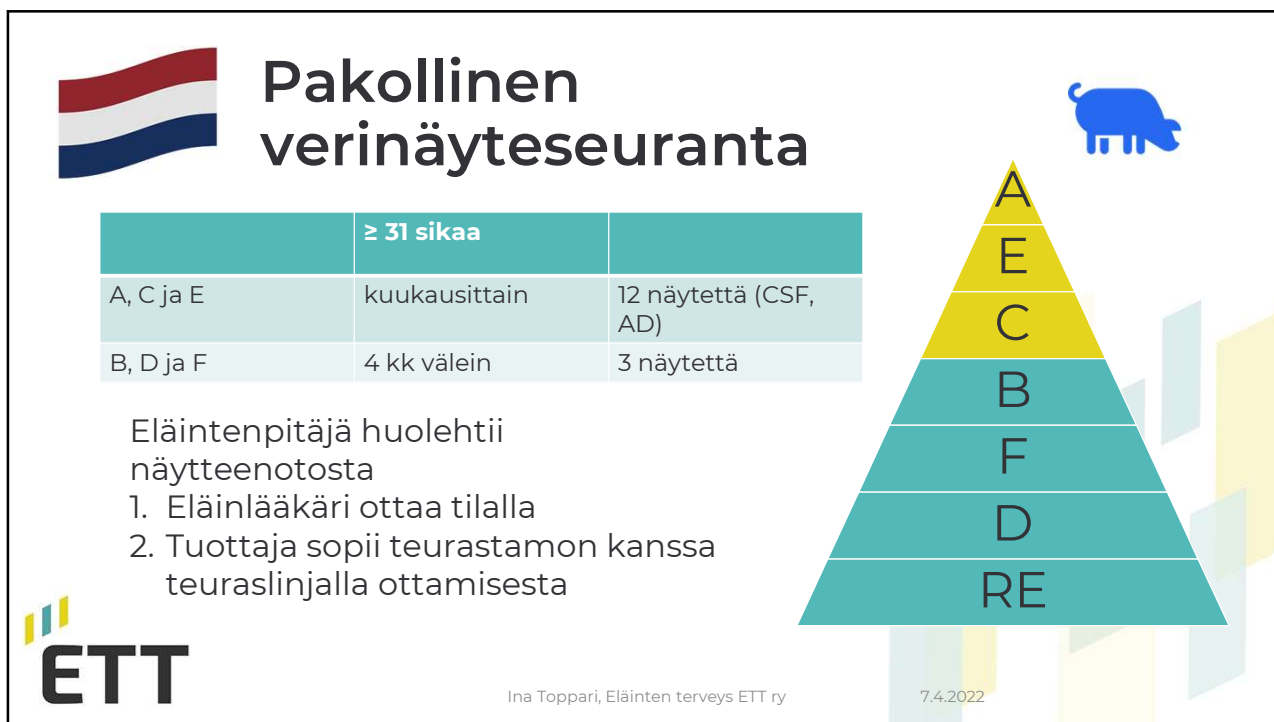
Ina Toppari, Eläinten terveys ETT ry

7.4.2022

22

23

24

Salmonellan vastustus hollantilaisessa sianlihan tuotannossa

- Teurassikojen vasta-aineseuranta verinäytteistä
- Jos vasta-aineet nousevat:
  1. Ei toimenpiteitä
  2. Osalla teurastamoista vaatimuksia vasta-aineiden esiintyvyyden alentamiseksi

Saneerausta ei vaadita

Ina Toppari, Eläinten terveys ETT ry

7.4.2022

25

Siipikarjan eläintautirahasto

Laskuesimerkkejä

Laskuesimerkki 1	
2021	Munivat kanat - vapaakasvatus
Hinta per kana	0,152256 €
Yksikön eläinmäärä	2000 eläintä
maksu	Hinta x eläinten lukumäärä = 0,152256 € x 2 000 = 304,51 €
Laskuesimerkki 2	
2021	Broilerit - hitaasti kasvavat
Hinta per eläin	0,005427 €
Yksikön eläinmäärä	20 000 eläintä
maksu	Hinta x eläinten lukumäärä = 0,005427 € x 20 000 = 108,54 €

Ina Toppari, Eläinten terveys ETT ry

7.4.2022

26

Siiipikarjan eläintautirahasto

Siiipikarjan hintataulukko 2021

Tautitilo - Luokka	Eräntähtäily, epäily ja vahvona		Tautitilo ja epäilyt			Eräntähtäily				Kokonaismäärä (T euroina)	Eläinten lukumäärä (A)	Kokonaismäärä (T x A euroina)	
	Salmoneilla	LFPI	MG	NCD	Puhutu BA*	Alkuvuoto, NCD, BA, SGA	SDV*	Estys	Kulu (B)				
Lihaeräkkeet													
Siipi- ja linnunlihanjalat	0,000367	0,000056	0,000018	0	0,000208	0,000053	0,000337	0,000015	0,000110	0	0,001315	19,545 000	35,465
Eläintalouden tuotannon eläimet	0,110289	0,002774	0,001127	0	0,014167	0,118864	0,086629	0,004372	0,048868	0	0,001027	560 000	302 184
Elävien kulkien polkka- ja vahvonnat	0,050805	0,001645	0,000288	0	0,003878	0,068300	0,000550	0,000223	0,000282	0	0,007465	7,290 000	199,303
Siiplikasvat	0,133184	0,002820	0,001147	0	0,088928	0,180454	0,115870	0,000122	0,002302	0	0,004685	430 000	268,615
Verenpan-eläimet	0,019732	0,000613	0,000911	0	0,013175	0,028213	0,017187	0,000739	0,007756	0	0,000300	4 940 000	461,050
Eläintalouden tuotannon siiplikasvat	0,000100	0,000028	0,000009	0	0,000070	0,000190	0,000091	0,000004	0,000041	0	0,000482	378 810 000	185,981
Eläinten tervystilaukset	0,000781	0,000022	0,000006	0	0,000024	0,001117	0,000078	0,000009	0,000007	0	0,000089	240 000	89,594
Kassa yr	0,001148	0,000028	0,000003	0	0,000768	0,001641	0,000998	0,000044	0,000461	0	0,000427	103 770 000	957,733
Kokonaismäärä													
Kassi	0,000828	0,001942	0,000315	0	0,004039	0,009764	0,000940	0,000063	0,000884	0	0,002295	910 000	29,368
Kukka	0,013779	0,000803	0,000080	0	0,008333	0,018274	0,011118	0,000492	0,000003	0	0,000444	1 190 000	68,511
Siiplikasvat	0,000610	0,000131	0,000028	0	0,000028	0,000768	0,000487	0,000021	0,000011	0	0,000018	1 800 000	4,502
Kokonaismäärä	0,001058	0,000038	0,000007	0	0,000104	0,000024	0,000136	0,000006	0,000061	0	0,000732	6 000 000	4,382
Kassa yr	0,001968	0,000566	0,000091	0	0,001313	0,002811	0,001710	0,000076	0,000773	0	0,000298	6 940 000	64,539
Aiemuuskeräys													
Siipi- ja linnunlihanjalat	0,000001	0,000170	0,000002	0	0,000483	0,000091	0,000603	0,000007	0,000073	0	0,000020	4 510 000	14,667
Eläintalouden tuotannon eläimet	0,127757	0,000095	0,000068	0	0,081981	0,170020	0,108024	0,004723	0,048389	0	0,000067	140 000	80,835
Elävien kulkien polkka- ja vahvonnat	0,000440	0,000818	0,000008	0	0,013130	0,028123	0,017109	0,000756	0,007730	0	0,017813	880 000	157,619
Elävien kulkien polkka- ja vahvonnat yr	0,000190	0,000963	0,000156	0	0,000281	0,004843	0,000946	0,000130	0,001381	0	0,008113	30 800 000	3 166,825
Siiplikasvat	0,118704	0,000882	0,000482	0	0,000931	0,188346	0,129872	0,000035	0,054521	0	0,000573	120 000	79,089
Verenpan-eläimet	0,000490	0,000198	0,001044	0	0,000240	0,001741	0,001118	0,001087	0,011932	0	0,000097	1 000 000	156,587
Eläintalouden tuotannon eläimet yr	0,000081	0,000013	0,000003	0	0,000041	0,000001	0,000003	0,000002	0,000004	0	0,000006	104 100 000	29,787
Kokonaismäärä	0,010432	0,000068	0,000481	0	0,000065	0,014918	0,000076	0,000401	0,004121	0	0,008342	2 990 000	147,533
Verenpan-eläimet	0,015728	0,004474	0,000728	0	0,010500	0,020489	0,013882	0,000605	0,008182	0	0,014384	13 690 000	1 018,917
Verenpan-eläinten kassat	0,000863	0,001730	0,001148	0	0,016801	0,000554	0,021831	0,000956	0,009773	0	0,102956	4 590 000	699,805
Linnunlihanjalat	0,007290	0,000207	0,000181	0	0,001049	0,001749	0,001108	0,001817	0,014673	0	0,000000	1 800 000	500,858
Eläintalouden tuotannon eläimet	0,000041	0,000012	0,000000	0	0,000007	0,000006	0,000003	0,000002	0,000016	0	0,000165	89 000 000	16,984
Kokonaismäärä	0,000041	0,000012	0,000000	0	0,000007	0,000006	0,000003	0,000002	0,000016	0	0,000165	89 000 000	16,984

Ina Toppari, Eläinten terveys ETT ry

7.4.2022

Munivien kanojen salmonellarokotus -tuki

- Kaksitasoinen rokotettujen eläinten hankintatuki
  - S. enteritidis
  - S. enteritidis + S. typhimurium
  - 4,16m euroa (2020)
- Tukea haetaan rokotekustannuksiin vuodesta 2021 alkaen

2 subsidies voor vaccineren tegen salmonella

Ina Toppari, Eläinten terveys ETT ry

7.4.2022

Salmonellan vastustus tanskalaisissa sikaloissa

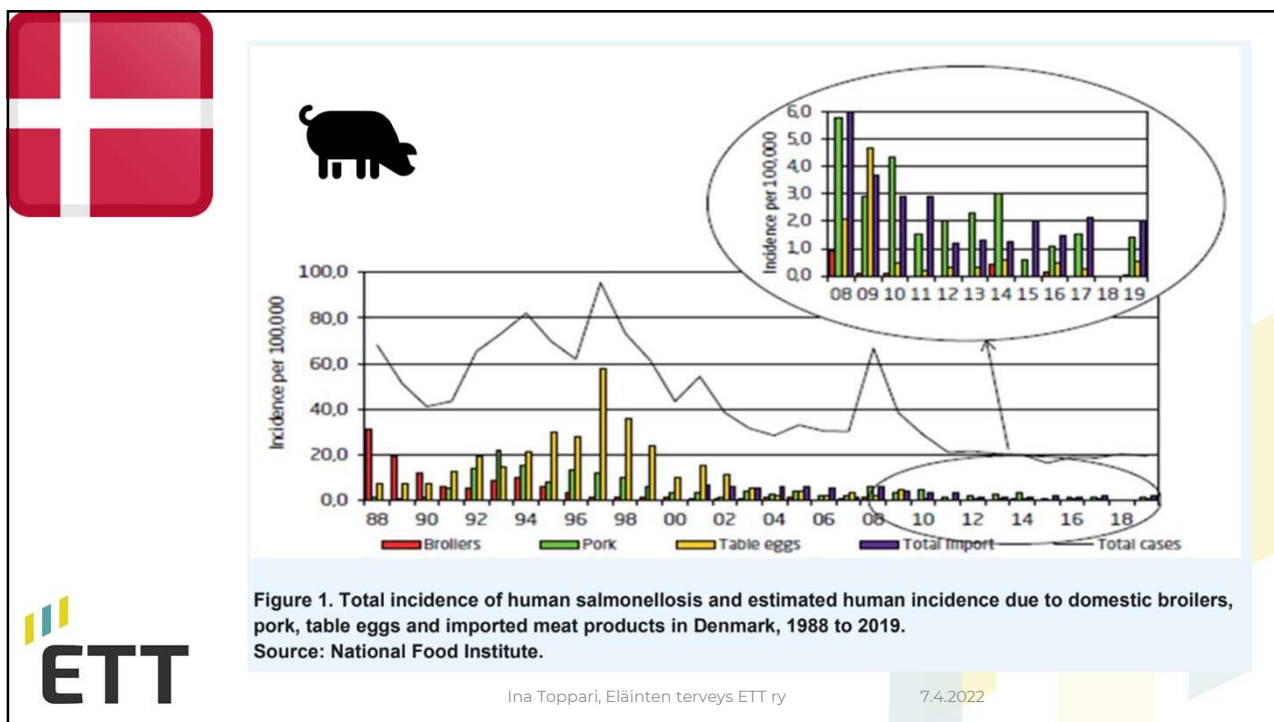
Salmonellan valvontaohjelman tavoitteet:

- Vähentää salmonellan esiintyvyyttä sianlihassa ja ihmisten sairastuvuutta

Ina Toppari, Eläinten terveys ETT ry 7.4.2022

29

30

Salmonellan valvontaohjelma

- Seuranta teurastamalla lihaspuristuksesta
- Riskiperusteinen näytteenottiheys:
  - Vuoteen 2005 asti 60-100 näytettä/v riippuen myytyjen lihasikojen määrästä
  - Riskiperusteisuus 2005 alkaen:
    - 1 näyte/KK, jos indeksi 0.0 ja yli 10 negatiivista näytettä viim. 6 kk aikana
    - 60-100 näytettä/v, jos indeksi >0.0
- Valvontaohjelman rahoitus:
  - Teollisuus: Pig Production Levy Fund; SAF ja tuottajat
  - Viranomaiset huolehtivat tietokannasta ja ohjelman hallinnoinnista

Ina Toppari, Eläinten terveys ETT ry

7.4.2022

31

Salmonellan seuranta

- Rehu
  - Rehunvalmistuslinjoilta (omavalvonta/vo-valvonta)
  - Tuontirehujen omavalvonta
- Jalostus ja hybridituotanto
  - 10 verinäytettä/kk
- Porsastuotantotilat
- Lihasikalat

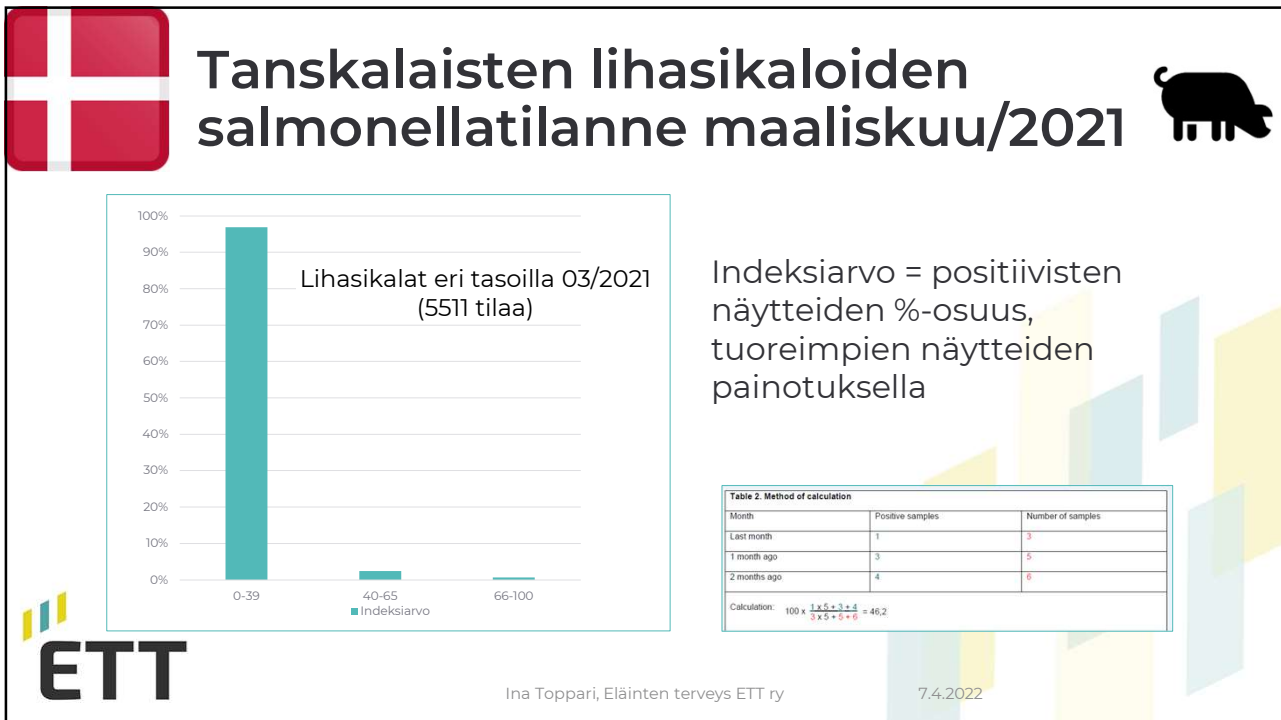

Ina Toppari, Eläinten terveys ETT ry

7.4.2022

32

33

Salmonella eläinkaupassa 2010 alkaen

- Salmonella Typhimurium, Salmonella Derby ja Salmonella Infantis eläinkaupassa
- Salmonellastatus ilmoitettava ostajalle:

Status A	Status B	Status C
• Ei salmonellaa	• Positiivinen • Infantis • Derby • Typhimurium	• Positiivinen • Muu serotyyppi

ETT

Ina Toppari, Eläinten terveys ETT ry 7.4.2022

34

Salmonellan vastustus Norjassa

- Samankaltainen kuin Suomessa ja Ruotsissa
- Seuranta
  - Elävät eläimet (siipikarja, sika, nauta)
  - Tuore liha (sika ja nauta)
- Tavoitteet
  - Salmonellan esiintyvyyden seuranta tiloilla
  - Varmistaa eläinten ja elintarvikkeiden salmonellavapaus
  - Estää salmonellan leviäminen

Ina Toppari, Eläinten terveys ETT ry

7.4.2022

0,2 %

35

Salmonellavalvontaohjelma

- Jalostus- ja hybridituottajat
  - Kerran vuodessa
- Imusolmukenäytteet teurastamolla
  - 3000 kpl/v

Tulokset (2020)

- 1498 ulostenäytettä 78 tilalta -> ei löydöksiä
- 3245 imusolmuketta -> 1 positiivinen lihasika

Ina Toppari, Eläinten terveys ETT ry

7.4.2022

36

Siipikarjan terveys Norjassa

Tabell Fjørfe 2. Positive funn av A- og B-sykdommer hos fjørfe i Norge i perioden 2016-2020. Det er direkte lenke til Veterinærinstituttets faktaark om sykdommene i tabellen.

Sykdom/smittestoff	2016	2017	2018	2019	2020
Infeksiøs bronkitt (IB) ¹	21	19	5	7	4
Infeksiøs laryngotrakeitt (ILT) ¹	10	13	1	1	5
Mycoplasmosse (<i>M. gallisepticum</i>) ¹	15	11	2	4	7
<i>Salmonella</i> spp.	3	1	3	2	1

¹ Alle positive funn - unntatt ett tilfelle av infeksiøs bronkitt i 2018 - er gjort i hobbyfjørfe-flokker.

Ina Toppari, Eläinten terveys ETT ry

[dyrehelserapporten 2020](#)

7.4.2022

37

Ruotsi: ei ryhmävakuutusta (2016 tieto)

- Valtio korvaa salmonellan aiheuttamia kustannuksia
  - 70 %, jos tila mukana vapaaehtoisessa
    - Salmonellavalvonnassa
    - "Smittsäkradbesättning"-ohjelmassa
  - 50 %, jos tila ei osallistu salmonellavalvontaan
  - 0 % broilerikasvattamoille□
- Vakuutus
  - Agria korvaa
    - yleensä 30 % valtion maksamasta korvaussummasta
    - 95 % kuluista broilerikasvattamoille
  - LRF (Landbrukarnas Riksförbund) "salmonella-apu"

Ina Toppari, Eläinten terveys ETT ry

7.4.2022

38

Saksa, Sveitsi: Tierseuchenkassen= eläintautirahastot (2016 tieto)

- Liittovaltioittain omia rahastoja
- Tuottajat maksavat vuosimaksua
- Korvauksia vastustettavien eläintautien aiheuttamista eläinten menetyksistä valtion maksamien korvausten lisäksi
- Rokotussubventointi
- Raadonhävitystoiminnan rahoitus
- Vakuutukset
  - Eläintautivakuutus (karjan lopetus)
  - Keskeytysvakuutus (rajoitusalueet)

Ina Toppari, Eläinten terveys ETT ry

7.4.2022

39

Kaikki peliin tautisuojauksen parantamiseksi!

Ina Toppari, Eläinten terveys ETT ry

7.4.2022

40